

Avrupa’da bir Kore mucizesi

Mehmet Akşit

Zürich üzerinden Amsterdam’dan Viyana’ya uçuyorum. Uçak Amsterdam’dan gecikmeli olarak kalktı. Zürich’e indiğimizde Viyana uçağını kaçırdığımızı söylediler. O gün Türkiye ile Kore arasında dünya kupası karşılaşması oynanıyor. Bekleme salonuna büyükçe bir televizyon koymuşlar. Karşısına kurulup maçın başlamasını beklemeğe başladım.

“Yanınızdaki koltuk boş mu acaba?” Soruyu soran genç bir kız. “Ben Koreliyim. Kore’nin Türkiye ile maçı var bugün.” “Ben de Türküm” deyince genç kız çekingen bir şekilde bana baktı. “Merak etmeyin, ben o kadar fanatik bir taraftar değilim” dedim. Genç kız: “Paris aktarmalı olarak ülkeme uçuyorum. Maçın ancak kısa bir bölümünü izleyebileceğim” diyerek yanımdaki koltuğa geçip oturdu.

Maç başlar başlamaz Türkiye bir gol atınca genç kız elleri ile gözlerini kapattı. Ben: “merak etmeyin maç daha yeni başladı, belki siz de bir gol atarsınız” diye teselli etmeğe çalıştım. Koreli kız: “Biz Koreliler Türkleri çok severiz. Kore yenilecekse Türkiye’ye yenilsin”. Bu sözler üzerine ne diyeceğimi şaşırdım: “Teşekkürler, biz de Korelileri severiz” gibi bir şeyler mırıldandığımı hatırlıyorum. “Biliyor musunuz” dedi Koreli kız. “İslamiyet Kore’de hızla yayılıyor. Sizin sayenizde”. Sonra, “şimdi uçağa yetişmem gerek” diyerek koşarak oradan uzaklaştı. İyi yolculuklar bile diyememiş genç kızın arkasından baka kalmıştım.

Koreli kız hızla uzaklaşırken yıllar önce lise sıralarında yaşadıklarım gözlerimde canlanmaya başladı. Ankara Maarif Kolejinde okuduğum zamanlar. Okul yeni açılmıştı. Lise birde miyim acaba? Biyoloji ya da kimya dersinde olmalıyız. Kürsüde kıvrık saçlı bir adam İngilizce olarak bize hitap ediyor: “Niçin Türkiye’ye öğretmen olarak geldiğimi merak ediyorsunuzdur. Ben Kore savaşına Amerikan askeri olarak

katılmıştım. Orada Türk askerlerini tanımak fırsatını bulmuştum. Biliyor musunuz çocuklar, esir düşen Türklerin hepsi sağ olarak ülkesine geri döndü. Çünkü onlar birbirlerini korudular. Hiç biri kendi ülkesine ihanet etmedi. İşte ben Kore’de karşılaştığım ve hayran kaldığım insanların ülkesini tanımak ve onların çocuklarına hizmet etmek amacıyla bu yaştan sonra Türkiye’ye öğretmen olarak geldim”. Hatırlıyorum, bütün sınıf: “Kore, vatan, millet ve Sakarya” gibi sözlerle öğretmen ile dalga geçmişti. Ne yazık ki bu sözleri söyleyen öğretmenimiz bir iki hafta sonra derslere gelmez oldu. Sonra öğretmenimizin öldüğü haberi geldi. O zaman bu olayın üzerine pek düşmemiştim. Koreli kızla karşılaşana kadar bu olayı tamamen unutmuş olmalıyım.

Koreli kızın sözleri yıllar önceki öğretmenimin konuşması ile birbirine karışıyor, maçın da etkisi ile olsa gerek kalbim hızla çarpıyordu. Hakem bitiş düdüğünü çalarken bir taraftan maçı kazanmamıza seviniyor, diğer taraftan da Kore savaşı üzerine daha çok bilgi edinmek için dayanılmaz bir arzu duyuyordum.

Kore’ye asker gönderilmesine olumlu ve olumsuz bakanlar oldu. Bu tartışmalara girmek istemiyorum. Benim öğrenmek istediğim Türklerin Kore üzerindeki etkilerinin sosyal yönü. Kimdi bu Kore’ye gidenler? Dillerini bilmedikleri insanları nasıl bu kadar etkilemişlerdi? Çok kısa bir süre Kore’de kalmalarına rağmen nasıl Müslümanlığı on binlerce kişiye aşılamışlardı?

Kore’ye giden bazı Türk subaylar hatıralarını yazmışlar. Türk olmayanların yazdıkları eserler var mı acaba? Kısa bir araştırmadan sonra elime J. A. R. Brown’un yazdığı, “Beyin yıkama ve ikna metotları” adlı kitap geçti [1]. Kitabın önemli bir bölümü Kore savaşına ayrılmış. Yazarın

bildirdiğine göre Kore savaşında 7190 Amerikalı ve 229 Türk esir düşmüş. Amerikalı esirlerin 2730 kadarı esaret altında can vermesine karşılık Türk esirlerden hiç ölen olmamış. Türkler askerlik disiplini içerisinde büyük bir fedakârlıkla hasta ve yaralı arkadaşlarını korumuşlar. Ayrıca Amerikalı esirlerin önemli bir bölümü kendi ülkeleri aleyhinde düşmanın arzusu doğrultusunda faaliyetler göstermesine karşılık Türklerden hiç bir kimse ülkesine ihanet etmemiş.

Okuduklarım beni etkiliyor ama bütün bunlar Korelilerin Türkleri sevmesine ve önemli bir bölümünün Müslüman olmasına yeterli mi? Bu arada elime 11 Haziran 2002 de Pravda gazetesinde yayınlanan Andrey Lankov imzası ile çıkan bir yazı geçiyor. Yazı, Türklerin Kore savaşı sürecinde çadırlar içinde ibadetlerini sürdürdüklerini ve Korelilerin giderek bu ibadetlere katıldıklarını bildiriyor. Yazar, Kore’de daha önceleri Müslüman bulunmamasına karşın halen Müslüman sayısının yüz bini aştığına ve İslamiyet’in Kore’de hızla yayıldığına dikkat çekiyor.

Kore savaşı üzerine hazırlanmış Türkçe İnternet siteleri var. Bu sitelerin birinde bakın bir Kore gazisi ne diyor: "Kore halkı sefalet içerisindeydi. Amerikalılar bize çok bol kumanya verirdiler. Bu kumanyada küçük küçük konserve kutuları, bisküvi kutusu, çiklet, sigara, çikolata, yemekleri ısıtmak için gaz ocağı, konserve açma aleti, sabun, kâğıt mendil ve hiçbir kumanyada eksik olmayan meyve; cephede olmamıza rağmen dondurmada vardı. Biz bu geniş kumanyadan arttırdıklarımızı Koreli küçük çocuklara, büyüklere verirdik. Bu davranışımız onların çok hoşuna giderdi. Bu da bizimle onlar arasındaki ilişkiyi daha da kuvvetlendirdi. Hatta ben ve arkadaşlarım onlardan (çapçe) makarnaya benzer bir yemek, (saga) elma, (taksan) açım, (irva) buraya gel gibi kelimelerde öğrendik. Bu şekilde anlaşma sağlıyorduk" [2].

Koreli yoksullara ve yetimlere Türkler tarafından yapılan yardımlar giderek planlı çalışmalara dönüşmüş. Çatışmalardan vakit

buldukça, her Türk askeri, yavru-lara Türkçe isimler takıp onlarla yakından ilgilenmişler. Öyle ki Türk tugayı, güneyde Suwan şehrine gittiği zaman yetimleri de beraberlerinde götürmüş.

Kafamda ki Kore bilmece-si yavaş yavaş çözülüyor. Türklerin güney Koreliler için canlarını tehlikeye atmaları, askeri başarısı, iyilik yapmaları, evet bütün bunlar belli ki Korelileri etkilemiş. Gene de inanılması güç bir mucize. Bu konuda doktora çalışması yapılsaydı ne iyi olurdu diye düşünüyorum.

Bilgisine güvendiğim bir dostuma Kore mucizesi hakkındaki düşüncelerini sordum. Kendisi bana gülerek şöyle dedi: "Kore’ye giden Türkler, kendi kültürlerinde var olan özveriyle, dostluklarıyla ve sevecen davranışlarıyla doğal olarak Korelileri etkilediler. Onlar sadece savaşmaya gitmişlerdi. Farkında olmadan Kore halkına sevgi ile dolu göntüllerini sunarak sosyal bir mucizeyi gerçekleştirdiler. Heps-i bu”.

Bir ülkeye misafir olarak gelmiş insanların geldikleri ülkeye yapabilecekleri en etkin katılım bu olsa gerek: kendilerini geliş nedenleriyle sınırlamadan sevgi ve örnek davranışlarla misafir oldukları toplumu olumlu bir şekilde etkilemek. Sonra Avrupa’ya fabrikalarda çalışmak için gelen bizleri düşünüyorum. Aklıma ister istemez şu soru geliyor: Neden Avrupa’da da bir Kore mucizesi yaşanmasın?

Kaynaklar

- [1] J. A. C. Brown. Techniques of Persuasion from Propaganda to Brain Washing. Pelican. Softcover, Baltimore, Maryland, 1963. Türkçe tercümesi: J. A. C. Brown. Beyin Yıkama ve İkna Metotları, Boğaziçi yayınları, İstanbul, 1973.
- [2] A. Budak ve E Yolcu. Kore Harbinde Türk Askerleri.

Prof. Dr. Ir. Mehmet Akşit

Lancaster 4 – 8 Ağustos 2003

© 2003-2005 Mehmet Akşit. Bu yazılar ancak ticari olmamak koşulu ile kullanılabilir.